Publicat în Jurnalul Oficial L nr. 43 din 14-02-1997

DIRECTIVA PARLAMENTULUI EUROPEAN I A CONSILIULUI

97/5/CE
din 27 ianuarie 1997
privind viramentele transfrontaliere

PARLAMENTUL EUROPEAN I CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunitii Europene, în special art. 100a,

având în vedere propunerea Comisiei ([1]),

având în vedere avizul Comitetului Economic i Social ([2]),

având în vedere avizul Institutului Monetar European,

în conformitate cu procedura stabilit prin art. 189b din Tratat ([3]) în lumina textului comun aprobat la data de 22 noiembrie 1996 de ctre Comitetul de mediere,

(1) întrucât volumul plilor transfrontaliere crete continuu pe msur ce realizarea pieii interne i progresul ctre uniunea economic i monetar deplin conduc la sporirea schimburilor comerciale i circulaiei persoanelor pe teritoriul Comunitii; întrucât viramentele transfrontaliere reprezint o parte substanial a volumului i valorii plilor transfrontaliere;

(2) întrucât este esenial ca persoanele i firmele, mai ales întreprinderile mici i mijlocii s poat efectua rapid transferuri de credit în condiii de siguran i cu costuri mici dintr-o zon a Comunitii în alta; întrucât, în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind aplicarea regulilor comunitare ale concurenei sistemului viramentelor transfrontaliere) ([4]), crearea unui climat concurenial sporit pentru efectuarea de viramente trebuie s conduc la îmbuntirea serviciilor i reducerea preurilor;

(3) întrucât prezenta directiv urmrete s continue progresele fcute în sensul realizrii pieii interne, mai ales în ceea ce privete liberalizarea circulaiei capitalului cu scopul de a realiza uniunea economic i monetar; întrucât dispoziiile sale trebuie s se aplice viramentelor efectuate în monedele naionale ale statelor membre i în ECU;

(4) întrucât Parlamentul European, prin rezoluia din 12 februarie 1993 ([5]) a solicitat elaborarea unei directive a Consiliului care s stabileasc reguli în domeniul transparenei i al calitii efecturii plilor transfrontaliere;

(5) întrucât problemele reglementate de prezenta directiv trebuie s fie abordate separat de problemele sistemice care continu s fie în atenia Comisiei; întrucât se poate dovedi necesar s se fac o nou propunere de abordare a acestor probleme sistemice în special problema caracterului definitiv al plii ("settlement finality");

(6) întrucât scopul prezentei directive este de a îmbunti serviciile de viramente transfrontaliere i, deci, de a ajuta Institutul Monetar European în promovarea eficienei viramentelor transfrontaliere cu scopul de a pregti a treia etap a uniunii economice i monetare;

(7) întrucât, în conformitate cu obiectivele stabilite în a doua expunere de motive, prezenta directiv trebuie s se aplice oricrui virament cu o valoare mai mic de 50 000 ECU;

(8) întrucât, având în vedere al treilea paragraf al art. 3b din Tratat i în scopul asigurrii transparenei, prezenta directiv stabilete cerinele minime necesare pentru a asigura un nivel adecvat de informare a clienilor atât înainte cât i dup efectuarea viramentelor transfrontaliere; întrucât prezentele cerine indic i procedurile de soluionare a plângerilor i a procedurilor de recurs puse la dispoziia clienilor, ca i toate cile de acces la aceste proceduri; întrucât prezenta directiv stabilete condiiile minime de execuie, mai ales în ceea ce privete îndeplinirea obligaiilor contractuale, la care trebuie s adere instituiile ce ofer servicii de viramente transfrontaliere, inclusiv obligaia de a efectua un virament transfrontalier în conformitate cu instruciunile clientului; întrucât prezenta directiv îndeplinete condiiile ce deriv din principiile stabilite de Recomandarea Comisiei 60/109/CEE din data de 14 februarie 1990 cu privire la

transparena condiiilor bancare referitoare la efectuarea de tranzacii financiare transfrontaliere ([6]); întrucât prezenta directiv nu aduce atingere Directivei Consiliului nr. 91/308/CEE din 10 iunie 1991 privind prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul splrii capitalurilor ([7]);

(9) întrucât prezenta directiv trebuie s contribuie la reducerea perioadei maxime de timp necesare pentru efectuarea unui virament transfrontalier i la încurajarea acelor instituii care au redus deja timpul necesar acestei operaiuni s menin aceast practic;

(10) întrucât Comisia, în raportul pe care îl va prezenta Parlamentului European ca i Consiliului în termen de doi ani de la aplicarea prezentei directive, trebuie s examineze în special limita de timp ce trebuie aplicat în absena unei limite de timp convenit între ordonator i instituia sa, inând cont atât de progresele tehnice cât i de situaia existent în fiecare dintre statele membre;

(11) întrucât trebuie s existe obligaia impus instituiilor de a rambursa în cazul în care nu se poate finaliza cu succes viramentul; întrucât obligaia de a rambursa impune o rspundere potenial asupra instituiilor, ceea ce, în absena unei limite de timp, ar putea avea un efect negativ asupra îndeplinirii cerinelor de solvabilitate; întrucât acea obligaie de a rambursa trebuie deci s se aplice pân la suma de 12 500 ECU;

(12) întrucât art. 8 nu aduce atingere dispoziiilor generale de drept intern conform crora o instituie are rspunderea fa de ordonator atunci când nu se realizeaz un virament transfrontalier deoarece s-a comis o eroare la nivelul acelei instituii;

(13) întrucât este necesar s fie tratate în mod distinct, dintre situaiile cu care se pot confrunta instituiile care sunt implicate în efectuarea unui virament transfrontalier, inclusiv situaiile legate de incapacitatea de plat, situaiile de for major; întrucât în acest sens trebuie luat drept baz definiia cazurilor de for major din art. 4 alin. (6) din Directiva 90/314 /CEE din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii turistice, cltoriile în circuit, excursiile i vacanele organizate ([8]);

(14) întrucât în toate statele membre trebuie s existe proceduri adecvate de plângere i recurs pentru soluionarea posibilelor litigii dintre clieni i instituii, folosind procedurile existente acolo unde este cazul;

ADOPT PREZENTA DIRECTIV:

([1]) JO C 360, 17.12.1994, p. 13 i JO C 199, 03.08.1995, p. 16

([2]) JO C 236, 11.09.1995, p. 1

([3]) Avizul Parlamentului European din 19 mai 1995(JO C 151, 19.06.1995, p. 370), poziia comun a Consiliului din 4 decembrie 1995 (JO C 353, 30.12.1995, p. 52) i Decizia Parlamentului European din 13 martie 1996 (JO C 96, 01.04.1996, p. 74). Decizia Consiliului din 19 decembrie 1996 i Decizia Parlamentului European din 16 ianuarie 1997.

([4]) JO C 251, 27.09.1995, p. 3

([5]) JO C 72, 15.03.1993, p. 158

([6]) JO L 67, 15.03.1990, p. 39

([7]) JO L 166, 28.06.1991, p. 77

([8]) JO L 158, 23.06.1990, p. 59

SECIUNEA I

DOMENIU DE APLICARE I DEFINIII

Articolul 1

Domeniu de aplicare

Dispoziiile prezentei directive se aplic viramentelor transfrontaliere efectuate în moneda statelor membre i având o valoare de pân la echivalentul a 50 000 ECU, viramente ordonate de alte persoane decât cele menionate în art. 2 alin. (a), (b) i (c) i executate de instituii de credit sau de alte instituii.

Articolul 2

Definiii

În sensul prezentei directive:

a) "instituie de credit" este o instituie definit conform art. 1 din Directiva Consiliului 77/780/CEE9 i include sucursalele instituiilor de credit, conform înelesului acestui cuvânt de la a treia liniu a acestui articol ce sunt amplasate pe teritoriul Comunitii, care au sediul în afara Comunitii i care efectueaz viramente transfrontaliere ca obiect al activitii lor;

b) "alte instituii" înseamn orice persoan fizic sau juridic, alta decât instituiile de credit, care efectueaz viramente transfrontaliere ca obiect al activitii lor;

c) "instituie financiar" este o instituie definit conform art. 4 alin. (1) din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 3604/93 din 13 decembrie 1993, regulament ce specific definiiile referitoare la aplicarea interdiciei cu privire la accesul privilegiat menionat în art. 104a din Tratat10;

d) "instituie" este o instituie de credit sau o alt instituie; în sensul art. 6, 7 i 8, sucursalele unei instituii de credit amplasate în diferite state membre care particip la efectuarea unui virament transfrontalier se consider instituii distincte;

e) "instituie intermediar" este o instituie care nu aparine nici ordonatorului nici beneficiarului i care particip la efectuarea unui virament transfrontalier;

f) "virament transfrontalier" este o tranzacie efectuat la iniiativa unui ordonator prin intermediul unei instituii sau al unei sucursale pe care o are într-un stat membru, cu scopul de a pune o sum de bani la dispoziia unui beneficiar dintr-o instituie sau dintr-o sucursal a acesteia dintr-un alt stat membru; ordonatorul i beneficiarul pot fi una i aceeai persoan;

g) "ordin de virament transfrontalier" este o instruciune necondiionat dat sub orice form direct de ctre un ordonator unei instituii pentru a efectua un virament transfrontalier;

h) "ordonator" este o persoan fizic sau juridic care ordon efectuarea unui virament transfrontalier ctre un beneficiar;

i) "beneficiar" este destinatarul final al viramentului transfrontalier pentru care se disponibilizeaz fondurile respective într-un cont la care acesta s aib acces;

j) "client" este ordonatorul sau beneficiarul, dup cum este cazul în contextul respectiv;

k) "rata de referin a dobânzii" este o rat a dobânzii care reprezint compensarea i care este stabilit în conformitate cu regulile stabilite de statul membru în care este situat instituia care trebuie s plteasc clientului compensarea;

l) "data acceptrii" este data îndeplinirii tuturor condiiilor cerute de instituia respectiv în privina ordinului de virament transfrontalier i de care este legat existena unei acoperiri financiare adecvate ca i de informaiile necesare pentru executarea ordinului.

([9]) JO L 322, 17.12.1977, p. 30. Directiva a fost modificat ultima dat prin Directiva 95/26/CE (JO L 168, 18.07.1995, p. 7)

([10]) JO L 332, 31.12.1993, p. 4

SECIUNEA A II-A

TRANSPARENA CONDIIILOR PENTRU EFECTUAREA VIRAMENTELOR TRANSFRONTALIERE

Articolul 3

Informaii prealabile cu privire la condiiile de efectuare a unui virament transfrontalier

Instituiile trebuie s pun la dispoziia actualilor i posibililor lor clieni toate informaiile necesare despre condiiile de efectuare a viramentelor transfrontaliere atât în scris cât i prin mijloace electronice, dac este necesar. Aceste informaii trebuie s includ cel puin:

¾ precizri privind perioada de timp necesar pentru ca, în executarea unui ordin de virament transfrontalier dat instituiei, fondurile s fie creditate în contul instituiei beneficiarului; trebuie s se indice clar începutul acelei perioade,

¾ precizri privind timpul necesar, în cazul recepionrii unui virament transfrontalier, pentru ca fondurile creditate în contul instituiei s fie creditate în contul beneficiarului,

¾ modul de a calcula comisioanele i spezele pltibile de ctre client instituiei, inclusiv rata acestora, dac este cazul,

¾ data valorii, care a fost aplicat de instituie, dac este cazul,

¾ detalii privind procedurile de plângere i recurs aflate la dispoziia clientului ca i modalitile de a avea acces la ele,

¾ precizri cu privire la cursurile de schimb de referin folosite.

Articolul 4

Informaii ulterioare efecturii unui virament transfrontalier

Cu excepia cazurilor în care clienii renun în mod expres la acest lucru, instituiile trebuie s le furnizeze clienilor informaii clare în scris i în format electronic, dac este cazul, într-o form uor accesibil, dup efectuarea sau recepionarea unui virament transfrontalier. Aceste informaii trebuie s includ cel puin urmtoarele:

¾ referin care s permit clientului s identifice viramentul transfrontalier,

¾ suma iniial a viramentului transfrontalier,

¾ suma total a comisioanelor i spezelor bancare pltibile de ctre client,

¾ data valorii care a fost aplicat de instituie, dac este cazul.

Dac ordonatorul a precizat c toate comisioanele pentru viramentul transfrontalier trebuie s fie suportate total sau parial de ctre beneficiar, acesta din urm trebuie s fie informat de ctre propria sa instituie.

Dac s-a convertit o anumit sum de bani, instituia care a fcut aceast conversie trebuie s-l informeze pe client cu privire la cursul de schimb folosit.

SECIUNEA A III-A

OBLIGAIILE MINIME ALE INSTITUIILOR CU PRIVIRE LA VIRAMENTELE TRANSFRONTALIERE

Articolul 5

Angajamente specifice ale instituiei

Cu excepia cazului în care instituia nu dorete s fac afaceri cu acel client, orice instituie trebuie, la cererea clientului de a se efectua un virament transfrontalier conform unor specificaii date, s prezinte un angajament cuprinzând timpul necesar pentru efectuarea transferului ca i comisioanele i spezele de pltit, în afar de cele legate de cursul de schimb folosit.

Articolul 6

Obligaii privind perioada de timp necesar

1. Instituia ordonatorului trebuie s efectueze respectivul virament transfrontalier în decursul perioadei de timp convenit cu ordonatorul.

Dac limita de timp convenit nu este respectat sau, în cazul când nu exist o asemenea limit de timp, dac la sfâritul celei de-a cincea zile lucrtoare (celei de-a cincea zile în care bncile fac tranzacii bancare) ce urmeaz dup data la care a fost acceptat ordinul de virament transfrontalier, fondurile nu au fost creditate în contul instituiei beneficiarului, instituia ordonatorului trebuie s-l despgubeasc pe ordonator.

Despgubirea const în plata unei dobânzi calculate aplicând rata dobânzii de referin la suma viramentului transfrontalier pentru perioada care începe de la:

¾ sfâritul limitei de timp convenite sau, dac nu exist o asemenea limit de timp, la sfâritul celei de-a cincea zile lucrtoare ce urmeaz datei la care a fost acceptat ordinul de virament transfrontalier, pân la

¾ data la care fondurile sunt creditate în contul instituiei beneficiarului.

La fel, dac faptul c viramentul transfrontalier nu se efectueaz în limita de timp convenit, sau, dac nu exist o asemenea limit de timp, înainte de sfâritul celei de-a cincea zile lucrtoare de la data acceptrii ordinului de virament transfrontalier este din vina unei instituii intermediare, acelei instituii i se cere s despgubeasc instituia ordonatorului.

2. Instituia beneficiarului trebuie s pun suma care rezult ca urmare a efecturii viramentului transfrontalier la dispoziia benefiaciarului în limita de timp convenit cu beneficiarul.

Dac limita de timp convenit nu este respectat sau, în cazul c nu exist o asemenea limit de timp, dac, la sfâritul acelei zile lucrtoare ce urmeaz zilei în care fondurile au fost creditate în contul instituiei beneficiarului, fondurile nu au fost creditate în contul beneficiarului, instituia beneficiarului îl va despgubi pe beneficiar.

Despgubirea const în plata unei dobânzi calculate aplicând rata dobânzii de referin la suma ce rezult din viramentul transfrontalier pe o perioad de timp de la:

¾ sfâritul limitei de timp convenite, sau, dac nu exist o asemenea limit de timp, sfâritul acelei zile lucrtoare ce urmeaz zilei în care fondurile au fost creditate în contul instituiei beneficiarului pân la

¾ data la care fondurile sunt creditate în contul beneficiarului.

Nu trebuie pltit nici o despgubire conform alin. 1 i 2 dac instituia ordonatorului sau, dac este cazul, instituia beneficiarului pot stabili c întârzierea se datoreaz ordonatorului sau, dac este cazul, beneficiarului.

4. Dispoziiile alin. 1, 2 i 3 nu aduc nici o atingere celorlalte drepturi ale clienilor sau instituiilor care au participat la executarea unui ordin de virament transfrontalier.

Articolul 7

Obligaia de a efectua viramentul transfrontalier în conformitate cu instruciunile

1. Dup data acceptrii ordinului de virament transfrontalier, instituia ordonatorului, orice instituie intermediar ca i instituia beneficiarului trebuie fiecare s fie obligate s efectueze viramentul transfrontalier pentru întreaga sum implicat cu excepia cazului în care ordonatorul a precizat c beneficiarul suport total sau parial costurile viramentului transfrontalier.

Dispoziiile primului alineat nu aduc atingere posibilitii instituiei beneficiarului de a percepe o tax de la beneficiar legat de administrarea contului su, în conformitate cu regulile i cutumele existente. Totui, o asemenea tax nu poate fi folosit de instituie pentru a evita plata obligaiilor impuse de alineatul sus-menionat.

2. Fr a aduce atingere oricrei alte pretenii ce poate fi formulate, dac instituia ordonatorului sau o instituie intermediar a fcut o reinere din suma viramentului transfrontalier, înclcând astfel dispoziiile alin. 1, instituia ordonatorului trebuie ca, la cererea ordonatorului, fr nici un fel de alte reineri i pe cheltuiala sa proprie, s viramenteze suma reinut beneficiarului cu excepia cazului în care ordonatorul nu solicit ca acea sum s-i fie virat lui.

Orice instituie intermediar care a efectuat o reinere, înclcând astfel dispoziiile alin. 1 trebuie s viramenteze suma reinut, fr nici o alt reinere i pe cheltuiala sa proprie, la instituia ordonatorului sau, dac o cere instituia ordonatorului, la beneficiarul viramentului transfrontalier.

3. Dac înclcarea datoriei de a executa ordinul de virament transfrontalier în conformitate cu instruciunile ordonatorului a fost cauzat de instituia beneficiarului, fr a prejudicia orice alte pretenii ce pot fi formulate, instituia beneficiarului trebuie s aib rspunderea s viramenteze beneficiarului, pe cheltuiala sa proprie, orice sum care a fost greit reinut.

Articolul 8

Obligaia pe care o au instituiile de a returna fondurile în cazul în care nu se efectueaz viramentul transfrontalier

1. Dac, dup ce un ordin de virament transfrontalier a fost acceptat de instituia ordonatorului, sumele respective nu sunt creditate în contul instituiei beneficiarului, fr a aduce atingere oricror altor pretenii ce pot fi formulate, instituia ordonatorului trebuie s vireze ordonatorului contravaloarea viramentului transfrontalier, pân la concurena sumei de 12 500 ECU, la care se adaug:

¾ dobânda calculat aplicând rata dobânzii de referin la valoarea viramentului transfrontalier pentru perioada cuprins între data emiterii ordinului de virament transfrontalier i data creditului, ca i

¾ taxele legate de viramentul transfrontalier pltite de ordonator.

Aceste sume trebuie s fie puse la dispoziia ordonatorului în termen de paisprezece zile lucrtoare ce urmeaz datei la care acesta i-a formulat cererea, cu excepia cazului în care viramente au fost efectuate între timp în contul instituiei beneficiarului.

O asemenea cerere nu poate fi formulat înainte de expirarea limitei de timp convenit între instituia ordonatorului i ordonator pentru executarea ordinului de virament transfrontalier sau, dac nu exist o asemenea limit de timp, înainte de expirarea limitei de timp stabilit în art. 6 alin. (1) al doilea paragraf.

În mod similar, fiecare instituie intermediar care a acceptat un ordin de virament transfrontalier are obligaia de a returna fondurile implicate în viramentul transfrontalier pe propria sa cheltuial, inclusiv toate costurile i dobânzile implicate, instituiei care i-a dat instruciunile de a executa acel ordin. Dac viramentul transfrontalier nu a fost efectuat din cauza unor erori sau omisiuni din instruciunile date de aceast instituie, instituia intermediar trebuie s se strduiasc pe cât posibil s returneze suma implicat în virament.

2. Prin derogare de la alin. 1, dac viramentul transfrontalier nu a fost efectuat din cauza faptului c nu a fost executat de ctre o instituie intermediar aleas de instituia beneficiarului, aceast instituie (a beneficiarului) are obligaia de pune fondurile la dispoziia beneficiarului pân la concurena sumei de 12 500 ECU.

3. Prin derogare de la alin. 1, dac viramentul transfrontalier nu a fost efectuat din cauza unor erori sau omisiuni în instruciunile date de ordonator instituiei sale sau din cauza neexecutrii viramentului transfrontalier de ctre o instituie intermediar aleas în mod special de ctre ordonator, instituia ordonatorului ca i alte instituii implicate trebuie s se strduiasc pe cât posibil s returneze suma implicat în virament.

Dac suma a fost recuperat de instituia ordonatorului, aceasta are obligaia de a o vira ordonatorului. Instituiile, inclusiv instituia ordonatorului nu au obligaia, în acest caz, de a returna taxele i dobânzile acumulate i pot reine costurile ce rezult din recuperare dac se specific astfel.

Articolul 9

Situaia de for major

Fr a aduce atingere dispoziiilor Directivei 91/308/CEE, instituiile care particip la efectuarea unui virament transfrontalier sunt eliberate de obligaiile stabilite în prezenta directiv dac pot invoca situaii de for major, adic împrejurri anormale i neprevzute în afara controlului persoanei care invoc motive de for major, împrejurri ale cror consecine ar fi fost de neevitat în ciuda tuturor eforturilor de a le evita i care sunt relevante pentru dispoziiile sale.

Articolul 10

Soluionarea litigiilor

Statele membre trebuie s se asigure c exist proceduri de plângere i ci de atac adecvate i eficiente pentru soluionarea litigiilor între ordonator i instituia sa sau între beneficiar i instituia sa, folosind procedurile existente acolo unde este cazul.

SECIUNEA IV

DISPOZIII FINALE

Articolul 11

Punerea în aplicare

1. Statele membre trebuie s adopte legile, reglementrile i dispoziiile administrative necesare pentru a respecta prezenta directiv pân cel târziu la 14 august 1999. Ele au obligaia s informeze imediat Comisia despre adoptarea acestor dispoziii.

Când statele membre adopt aceste dispoziii, trebuie s existe o trimitere la prezenta directiv sau trebuie s se fac o asemenea trimitere în momentul publicrii lor oficiale. Metoda de a face o asemenea trimitere este stabilit de statele membre.

2. Statele membre trebuie s comunice Comisiei textul principalelor legi, reglementri sau dispoziii administrative pe care le adopt în domeniul reglementat de prezenta directiv.

Articolul 12

Raportul înaintat Parlamentului European i Consiliului În decurs de cel mult doi ani de la data punerii în aplicare a prezentei directive, Comisia trebuie s prezinte un raport Parlamentului European i Consiliului cu privire la aplicarea prezentei directive, raport însoit, dac este cazul, de propuneri de revizuire.
În lumina situaiei existente în fiecare dintre statele membre i a evoluiilor tehnice care au avut loc, acest raport trebuie s se ocupe în special de problema limitei de timp prevzut în art. 6 alin. (1).

Articolul 13

Intrarea în vigoare

Prezenta directiv intr în vigoare la data publicrii în Jurnalul Oficial al Comunitilor Europene.

Articolul 14

Destinatari

Prezenta directiv se adreseaz statelor membre.

Adoptat la Bruxelles, 27 ianuarie 1997.

Pentru Parlamentul European
Preedintele,
J.M. GIL-ROBLES

Pentru Consiliu
Preedintele,
G.ZALM

DECLARAIE COMUN - A PARLAMENTULUI EUROPEAN, A CONSILIULUI I A COMISIEI

Parlamentul European, Consiliul i Comisia iau not de hotrârea statelor membre de a pune în aplicare legile, reglementrile i dispoziiile administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive pân la data de 1 ianuarie 1999.

C.T.C.E. Piatra Neamț